

LAKODALMI + KÖLTÉS ZET

641

A VŐLEGÉNY BARÁTAINAK KÖSZÖNTÉSE

Szeretett barátim, ma ünnepet ülünk,
Látjátok, hogy ahhoz, íme, már készülünk.
Derék fiúk vagytok, s mind ügyes legények,
Figyeljetek reám, én valamit kérek.
Ezen tisztos háznál, ím, menyegző leszén,
Gazdánk jóvoltából ma itt sok részt vészen.
Segítségetekre ma nagy szükség leszén,
Tegyetek meg mindent, hogy szégyen ne érjen.
Ki legserényebb lesz, meg fogom dicsérni,
Ki leissza magát, megszégyeníteni.
Talpra hát, barátim, és velünk járjatok,
Addig is legyen az Isten oltalmatok.

642

INDULÁS A MENYASSZONYI HÁZHOZ

Tisztelt gyülekezet, isten szent nevében
Induljunk el innen csendes békességben.
Vőlegény urunknak keressük fel párját,
Az ő drága kincsét, ékes menyasszonyát.

Szerezzünk ma néki öröm s boldogságot,
Hozzunk a keblére egy szép gyöngyvirágot.
Először majd isten hajlékába visszük,
Hol az áldás után boldog leend, hisszük.
Induljunk el tehát isten szent nevében,
Menjünk a mátkáért a legnagyobb csendben.

643

A MENYASSZONYI HÁZ KAPUJÁBAN

Minekutána már eddig eljutottunk,
S igazolványokkal magunkat elláttuk,
Vőlegény urunknak jegyét is elhoztuk,
Azt felmutatva, most hát be is kocogunk.
Előttünk újítsák egymásnak szándékát,
Hogy felkereshessük az Úr szent hajlékát.

644

MENYASSZONYBÚCSÚZTATÁS

Kedves vendégkoszorú!

Ékes menyasszonyunk fölkért szeretettel,
Hogy amit mondani akarna, helyette
Mondanám el azt én egész tisztelettel.
Zengeném búcsúját, búcsúzó szavait,
Hallgassák meg tehát jó óhajtásait.

Kedves drága apám, legelső szavamat

Tehozzád intézem, e búcsúzásomat.
Ki engem tápláltál, ruháztál, neveltél,
Légy mindezért áldva az édes Istennél.
Sok bú nyomta szíved, hogy boldoggá tegyél,
Hogy engem istennek szépen felneveljél
Tiszta erkölcsökben, igaz munkásságban,
És én részes lettem mindezen áldásban.
Áldjon meg mindezért a mennyei atya,
Aki jó lelkedet így boldogította,
Hogy örömed teljék mai menyegzőnkben,
Örömapa legyél ezen tisztelt körben;

Hogy egész a sírig boldog maradhassak,
Hogy neked éltedben híven szolgálhassak.
Hú páromat is vedd be szeretetedbe,
Fogadj mindkettőnket áldott jó szívedbe.
Most pedig add ide, kérlek, a kezedet,
Hogy hullassak reá én hálás könnyeket,
Hogy hintsünk rá csókot, édes gyermekeid,
És sírig maradjunk igazi híveid.

Édes-kedves anyám, most hozzád fordulok,
Szerelmes hű dajkám, most tőled búcsúzó.
Óh jaj, hogy is kezdjem, beszélni sem bírok,
Hogy tőled megvállok, annyira zokogok.
Add ide kezedet forró könnyeimnek,
Hogy öntsem rá jelét igaz érzelmimnek,
Ki annyit dajkáltál és annyit szenvedtél,
Míg e jelen korig híven felneveltél,
Vélem kis koromban sokat éjjeleztél.
Szerelmes jó dajkám, áldjon meg az Isten,
Légy boldog örökre mind a két életen.
Adjon az ég szép kort, hogy soká lássalak,
Hogy mint hű leányod, csókolgathassalak.
Ha pedig napjaid meg lesznek számítva,
Égi üdvességgel légy megkoszorúzva.

Kedves testvéreim, el ne felejtsetek.
Amily tiszta szívvel eddig szerettetek,
Szeressetek mindig, bajban és örömben,
El ne hagyjuk egymást az egész életben.
Ápoljátok az én drága szüleimet,
Kérlek, helyettem is szolgáljátok őket.
Úgy áld meg az Isten, a teremtő atya,
Hulljon mindnyá'tokra az egek harmatja.

Kedves lánybarátim, ti ékes virágok,
Köszönöm nektek is szíves barátságotok.
Vásári pogácsát, pántlikás bambucot¹
Többé nem kaphatok,
S azokból veletek nem osztozkodhatok,
Vizitát már többé én nem jártathatok.²
El ne feledjete, én el nem feledlek,
Miként ekkoráig, úgy mindég szeretlek.

Töletek is, kedves legények, búcsúzó,
Kik utánam annyit fáradoztatok.
Köszönöm szívemből jó barátságotok.

¹ *Bambuc*: cukorka.

² *Vizitát jártat*: legényvendéget, udvarlót fogad.

645

ESKÜVŐ UTÁN, A VŐLEGÉNY HÁZÁNÁL

Drága jó uraim, kedves asszonyaim,
Nem voltak hiába fáradozásaim.
Szép menyasszonyt kaptunk a vőlegény mellé,
Ők már egybeforrtak, mindketten egymásé.
Örvendjünk tehát e ritka szerencsének,
S mivel már vége van a szent ünnepélynek,
Családi ünnepély jön, íme, utána,
Foglaljanak helyet egy kis lakomára.
Móré,¹ te meg húzd rá, szóljon a hegedű,
Lásd, az egész háznép vigadoz és örül.

646

VŐLEGÉNYBÚCSÚZTATÁS

A vőlegény helyett emelem szavamat,
Hagyjátok el kissé a ti nótátokat.
Ne zenéljete, mert a szívnek érzése
Nagyobb most, mint ama hegedű zengése.
Édes legénytársim, ifjú barátaim,
Kikkel eltöltöttem mindeddig napjaim,
Köszönöm szívemből jóvoltaitokat,
Köszönöm, édesim, barátságaitokat.
Sok boldog napokat töltöttem köztetek,
Igen szépen kérlek, el ne felejtsetek.
Lássátok, könny pereg mind a két szememből,
Sajnálak titeket szívemből-lelkemből.
De égi atyánknak rám szállott áldása,
Beteljesedett a szívem kívánása.
Drága menyasszonyom, édes hites párom
Lesz most fő örömöm, minden boldogságom.
Azért én titeket nem foglak feledni,
De mint barátimat, síromig szeretni.
Örvendeztetek hát jelen menyegzőmnek,
Hogy kívánásaim teljesedve lőnek.

¹ Móré: cigány.

647

ASZTALHOZ HÍVÁS

Urak, asszonyságok, foglaljanak helyet,
Terítve az asztal, és kiki leülhet.
Ott künn a konyhában zaklat a szakácsné,
Hogyha sokat várunk, mind elpuhul a lé.
A legényeknek is viszket már a talpa,
Hogy az ételt, italt gyorsan behordhassa,
Aztán hogy a sok lányt majd megforgathassa.
Itt állnak körülöm a szép szolgálatra.
Méltóztassanak csak ide telepedni,
Ételből, italból – ami lesz – részt venni.
S én, hogy jó levessel vessék meg az ágyat,
Kívánok szívemből igen jó étvágyat.

648

ÉTELKÖSZÖNTÉS

Leves

Istennek nevében, íme, megérkeztem,
Tudom, hogy azt mondják: biz jól cselekedtem.
Íme itt a leves, az étkek alapja,
Násznagy úr a példát, tudom, megmutatja.

Második tál étel

Kérem, uraimék és jó asszonyságok,
Kívánom, hogy ehhez is legyen étvágyok.
Vegyenek belőle, ízletes eledel.
Azért teszem ide, hogy majd ez is elkel.

Marhahús

Itt a jó tehénhús ecetes tormával,
Vagy akinek tetszik, másféle mártással.
Ez adja az erőt, a leve is jó volt,
Erre már ihatni egy italka jó bort.

Tyúkhús

Ez is benne főtt ám a jó leveskében,
Tessék, kóstolják meg, kérem igen szépen.
Tiszta szívből adják gazdám s gazdasszonyom,
Ha el nem fogyasztják, engem szidnak, tudom.

Káposzta

Itt a székelynek a legkedvesb étele,
Kedve kerekedvén, ezzel lakik tele.
Nem rossz takarmány ez, hiszen meg van töltve,
Kétféle hússal is szépen beterítve.

Malacpecsenye

Itt a jó pecsenye ízes salátával,
Fejének veleje ráhintett sócskával.
Különös eledel, legjobb finomságú,
Mert lehet rá inni a jó borocskából.

Libapecsenye

Mindig szeretett e liba vizen úszni,
Azért jól fog most a borocskára csúszni.
Ecetes ugorka vagy zöld salátával,
Tessék, költsék ezt is isten áldásával.

Csirkepecsenye

Ez tán a legjobb sült széles e világon,
Kivált kirántva, vagy süljön bár a nyárson.
Még becsinálnak is felséges eledel.
Merem ajánlani, tessék, akinek kell.

Sertéspecsenye

Ez azért röfögött egész életében,
Mert sosem volt része ilyen vendégségben.
Tűrhető eledel, tessék hozzányúlni,
Hiszen mibennünk már nem fog többé túrni.

Tésztás étel

Többféle rétest is hoztam az asztalra,
De a káposztásnak alig vagyon párja.
Ebből is, abból is egyenek, uraim.
Meg nem fogják bánni, kegyes asszonyaim.

Másik tál tészta

Ezen tésztás étel jól meg van cukrozva,
Jó módon meghinték az én parancsomra.
Van, aki a tésztát nagyon is szereti,
Ízlelje meg eztet, tudom, meg nem veti.

649

AJÁNDÉKSZEDÉS

Ne vegyék rossz néven, hogy beköszöntöttem,
De ma egy hű párnak a követe lettem.
Ha szándékoznának valamit üzenni,
Még ajándékkal is el tudnám azt vinni.
Mert a szép menyasszony azt meg is érdemli,
Hogy kis szívességet cselekedjünk neki.
Azért, ha úgy tetszik, bízzák kezeimre,
Úgy vigyázok arra, miként szemeimre.

Az ajándékok megköszönése

Szépen megköszönöm ezen szívességet,
Nyerjenek helyette erőt s egészséget.
Az Isten áldja meg, ajálom magamat,
Ne vegyék rossz néven e szolgálatomat.

650

KÁSAPÉNZ-SZEDÉS

Nagy szerencsétlenség történt ezen házban,
Szegény szakácsnénkkal ott künn a konyhában.
Oda van a keze szörnyű fájdalmában,
Nem tudja, mit tegyen iszonyú kínjában.

Hogy a kása forrott, kiloccsant belőle,
S ráesett szegénynek a jobbik kezére.
Jámbornak mai nap nem lévén több bére,
Segedelmet kérek a beteg részére,
Hogy lóháton embert orvosért küldhessek,
Különben csonka lesz, mint számos egyebek,
Sohasem szeretnék meg a szép legények.

651

AZ ÖRÖMAPÁK ÉS ÖRÖMANYÁK KÖSZÖNTÉSE

Két háznál történt most öröm s vigadozás,
Hol szülők örültek, hogy a házasulás
Kedvükre ütött ki jó gyermekeikben,
Bátran örvendhetnek szívük rejtekiben.
Sok örömkönny folyt le gondos arcaikról,
Nem is aggódhatnak már fiúk- s lányukról.
Ők új család lesznek, és munkában élnek,
Rajtuk lesz áldása a tiszta erénynek.
Éljetek sokáig, örömapák s anyák,
Vigasztaljanak majd a kedves unokák,
Öregségetekben akik mulattatnak,
És édes szüleik, kik majd ápolgatnak.

(641–651. *Sepsibesenyő*. – 1936. Páll Dezső)

652

MENYASSZONYKIKÉRÉS

Szerencsés jó napot szüvemből kívánok
Minden jó vendégnek, akit itten látok.
Bátor vagyok én most azt megtudakolni,
Ki legyen a gazda, kivel tudnék szólni?

Ma hajnalba, alighogy virradt a reggel,
Esszegyülekeztünk szép számos sereggel.
Jöttünk aztán tisztos hajlékukhoz végre,
Kedves menyasszonyunk nagy tiszteletére,
Mert e házban lakik őgyönyörűsége,
Illő becsülettel bejöttünk most érte.

Menyasszony, vőlegény egymást megszerették,
Sorsukat egymásnak kezibe letették.
Egymásnak akarnak ezután csak élni,
Ma menjünk a frigyre ég áldását kérni.
A kedves menyasszonyt adják ki hát nekünk,
Hogy a nagy templomba eljöhessen velünk.
Adják ki a mátkát, harmadszor is kérem,
Várja a vőlegény türelmetlenségben.
Szánják meg a szegényt, már ne szenvedtessék,
A kedves menyasszonyt karjába vezessék.

653

MENYASSZONYBÚCSÚZTATÁS

Vajda, hegedűnek szűnjék meg csengése,
Mert búcsúzásomnak lészen most kezdése,
Legyünk csendességben, míg lészen végzése.

Édes-kedves atyám, tehozzád fordulok.
Dicsőség először a nagy magasságban
Istennek, ki lakik fénylő boldogságban,
Ki rendelt énnekem egy ügyes, szép társat,
Kivel poroncsai szerint híven járjak.
Reszketnek ajkaim belső félelemtől,
De még jobban remeg szívem szerelemtől.
Bocsáss meg, jó apám, ha megbántottalak,
Ha netalán sokszor háborítottalak.
Az egeknek ura te öregségedet
Gyámolítsa értem te szép vénségedet,
Mert azt a világon mindenki tudja, hogy
Az égen is a szép nap csak estig ragyog.
Te irányítottad eddig az utamot,
Lelkemből elűztél minden bűt, bánatot,
És adtál énnekem mindenféle jókot.
Apai áldásod mostan reám hintsed,
Mostan utoljára legyek legfőbb kincsed.
Két út van előttem: boldog s boldogtalan,
Életemhez mérten, mely követ untalan.
Melyiken indulok, annak a titkába
Véges, gyöngye elmém néz, de csak hiába.
Te mutasd az utat mindent-tudásoddal,
Amíg viszont meglátsz szerető párommal.

Gyermeki szívemet itt hagyom teneked,
Édes-kedves apám, isten legyen veled!
Csókolj meg engemet, szívemből kívánom,
S ezennel bevégzem tőled búcsúzásom.

Édesanyám, mikor tehezzád beszélek,
Érzek a szívemben mély keserűséget.
Te irányítottad eddig az utamat,
Lelkemből elűztél minden gonosz gondot.
Isten rendelése, hogy tőled megváljak,
Választott férjemmel külön úton járjak.
De azért, habár én másfelé ballagok,
Mégis mindenkoron leányod maradok.
Tartsd meg irányomban mindig szereteted,
Légy szerető anyám, bár nem leszek veled.
Áldja meg az Isten minden lépésedet,
Szívemből kívánom.
Tőled is bevégzem ezzel búcsúzásom.

Kedves lánybarátim, hezzátok fordulok,
Ha reátok nézek, szinte megvidulok.
Seregetekből, ím, más útra indulok,
Ezért most szívemben egy kicsit búsulok.
Nem leszen köztetek többé maradásom,
Mert férjem házánál leszen a lakásom.
Hogy férjem kívánja, úgy leszen járásom,
Jaj, de hamar elmúlt az én leányságom.
Adja a teremtő, ki gondolt ránk sokat,
Hogy találjátok meg ti is párotokat,
Boldogság mezején szedvén virágokat.
Hogy ez megtörténjék, én is esedezek,
Szeretett társaim, az Isten veletek.

Áldjon meg az Isten, kedves testvéreim,
Kikkel megosztottam minden örömeim.
Elmegyek e háztól, ahol együtt éltünk,
Ahol együtt olyan sok jóban volt részünk.
Ahol jó szüleink gondunkat viselték,
Éjjel-nappal mindig kedvünköt keresték.
Mindent a kedvükért szívesen tegyetek,
Ez, amit rábízok a ti szívetekre,
Ez, amit rákötök lelketek mélyére.
Tőletek e kérés az én búcsúzásom,
Ég titeket áldjon, szívemből kívánom.

Kedves alsó, felső jószívű szomszédim,
És kik jelen vagytok, rokonim, barátim,
Anyámról, apámról kik vagytok véreim,
Bátyáim, ángyaim, szeretett nénéim,
Ti is, kik név szerint hezzám közeledtek,
Kedves atyafiak, az Isten veletek!

654

ESKÜVŐ UTÁN, A VŐLEGÉNY HÁZÁNÁL

Legyen az Istennek dicsőség az égbe,
Szerencsésen vittük nagy dolgunkat végbe.
Válják az új párnak az eskütétele
A lelüknek örök jóságos üdvére.
És mert a menyasszony velünk megérkezett,
Tessék, jó gazduram, fogjon vele kezét.
Hazajött kedves új szülei körében,
Lakása ezentúl itt e házban lészen.
Szeretettel kéri édes mindnyájukat,
Fogadják őt úgy, mint kedves leányukat.

655

ASZTALHOZ HÍVÁS

Dicsérettel lészen tele ez a hajlék,
Csendességbe legyünk, hogy beszédem hallják,
Aki nem tud semmit, most tőlem tanulják.
Uraim, az asztal meg vagyon terítve,
Tányér, kalán, villa, kés előkészítve.
Jó lesz mindenkinek a helyére ülni,
Tessék, jó uraim, helyre telepedni,
Ételből, italból, ami lesz, részt venni.
És hogy jó levessel vessék meg az ágyat,
Kívánok szívemből igazi étvágyat.
De ne féljen senki, hogy csömölt fog enni,
Vagy hogy tán a gyomrát túl fogja terhelni.
Vőfélyek érkeztek messze Ázsiából,
A magyarok régi híres hazájából.
És utánuk jöttek megterhelt tevői,
Most már előjönnek pompás ajándéki.

Az első tál étel lesz bagónyerítés,
Második tál étel lesz kemencenyögés.
Lesz csürkeordítás és bornyúcsápogás.
Egy öreg szördisznó¹ leszen bépácolva,
Egy heptikás bolha kövér tatárszósza.
Sült pecsenye helyett egy nagy fészi foka,
Egy hetven esztendős gagyamadzag bogja.
De ez még mind semmi, nincs még itt a vége,
Künn a konyhán fülel hatszáz verébgége.
Hát a sok kicsinált és a sok becsinált!
Káposzta is leszen, benne disznófarka,
Sütemény is leszen, sok jó dióstorta,
Kukoricamártás mogyoróbélesből.
Forgács és dióhéj, jó zsidócseresznye,
Csörgőfánkok lesznek egymásra helyezve.
Szentháromság isten, jer hezzánk segélybe,
Hogy a multságunk rendbe menjen végbe.

656

ÉTELKÖSZÖNTÉS

Első étel

Itt van az első tál étel, ím béhoztam,
És hogy el ne ejtsem, sokat imádkoztam.
Szakácsasszonnyal megfűszerszámoztattam
Borssal és gyömbérrel, és meg is sózattam.
Örvendek, ha tálat viszek ki üresen,
Úgy a vendég gyomra nem marad üresen.
Itt van a jó leves, melyet adott vén hús,
Azért a színe ne legyen senkinek bús.
Te meg, cigány, húzzad, hogy szóljon a víg tus,
Ezzel dicsirtessék az úr Jézus Krisztus!

Marhahús

Gyöngé bornyúhús ez, mit hozok tormával,
Csak harminc tavasszal járt már az anyjával.
Gyengesége miatt szénát nem ehete,
Szegény gyenge állat csak korpát nyelhete.

¹ Szördisznó: sündisznó.

Tormát tett, jó sokat, szakácsné melléje,
Orromat csiklintja annak erőssége.
Tessék hát a torma, finom gyenge hússal,
Erre is tartozik a cigány egy tussal.

Sült

Kiki küszürülje meg jól hát a kését,
Mert pecsenyét hoztam, mégpedig sokféléit.
Igazán mondhatom, aki eszik ebből,
Mint egy hentesmester, úgy meghízik ettől.
Kik pecsenyét esznek, mind sokáig élnek,
Őseink is ettől lettek olyan vének.
Mivel a pecsenyét mindenhol szeretik,
Utána torkukat jó borral öntözik.

Káposzta

Paradicsomkertből éppen most érkeztem,
Mely gyönyörű kertnek gyümölcséből ettem.
Mivelhogy én ottan sokat kertészkedtem,
Sok fejeskáposztát ottan természettem.
Magyarországnak én nagy részét bójártam,
Ilyen jó káposztát még sehol se láttam.
Nem dicsírem immán, dicsíri ez magát,
Belévágtam egy jó fél oldal szalonnát,
Tizenkét disznónak elejét, utóját,
Keresse meg benne ki fülét, ki farkát.

657

A VŐFÉLY BÚCSÚJA

Megkapta az új pár immáron az áldást,
Egész éjjel ittuk reá az áldomást.
Most, hogy reggel vagyon, ím haza indulok,
A boldog pároktól híven búcsúzkodok.
Őket a kis házban most magikra hagyjuk,
Hogy a szerelmüket szónkkal ne zavarjuk.
Turbékoljanak ők galambok módjára,
Szaporodjanak is jövő ilyentájra.

Akkor aztán jövünk a keresztlőre,
Bizony jól mulatunk, mondhatom előre.
Az lesz a legszebb nap ezen a világon.

(652–657. *Alsócsernáton*, Imecs Béla kb. 50 éves. –
1938. Jakó Dénes)

658

VŐFÉNYI BÚCSÚZÁS

Csendesség ez háznál, ez ház hajlékánál,
Az Isten áldása maradjon ez háznál.
Halljon szót Ádámnak minden maradéka,
Akit befogadott az gazdánk hajléka.
Becsületre méltó jeles gyülekezet,
Kiket a szeretet ide kötelezett,
Halljon szót, valaki ez házhoz érkezett.
Ez házban gyült vendég csendes békességgel,
Áldjon meg az Isten kívánt egészséggel,
Egymás iránt levő igaz szeretettel,
Istennek s embernek tetsző szép étellel.
Változik az idő, változtat münköt is,
Változnak az napok, változtat engem is,
Szerencsés napok közt van szerencsétlen is,
Ez háztól más házhoz kell menni nékem is.
Mindenféle állat párt választ magának,
Én is választottam, s kerestem magamnak.
Mostan már búcsúzunk,
És útnak indulunk.

(*Székelytamásfalva*. – 1938. Szócs Béla)

659

ASZTALHOZ HÍVÓ

Vajda, hegedűdnék szűnjék meg zengése,
Némuljon el immán sarkantyúk pengése.
Hallgasson menyecskék tréfás bigyegése,
Mert szóért a garast ehol én teszem le,

Ne beszéljünk többet haszontalanságot,
Kétszer összejártam az egész világot,
Láttam szúnyogbőrből készített nadrágot.
Egyszer egy roppant nagy erdőn eltévedtem,
Egy dohányaszttagba lovamot megköttem.
Egy buglya pánkóba beléheveredtem,
Másnap egy sült tyúkkal esszeverekedtem.
Kevés órák után onnét odébb mentem,
Egy nagy borpatakba szinte belévesztem.
Üggyel-bajjal abból amint kieveztem,
Egy kürtős kalácsnak odvába béestem.
De én még abból is kivágtam magamot,
Vígán cincogtattam rezes sarkantyúmot.
Szomjazván, kiittam egy zúgó patakot,
Sűrű nád nőtte be attól az orromot.
De még ezeknél is értem nagyobb csudát:
Láttam egy csukorban¹ hetvenkét boszorkányt,
Kígyót, békát ettek, süttek, főztek folyvást,
Szúnyogszalonnából készítettek rántást.
Csakugyan nem tréfa, ne mosolyogjatok,
Hanem jobb lesz, minnyát asztalhoz híjlatok,
Négy ujj szalonnáig engem hízlaljatok,
De nehogy a borba beléfullasszatok.

(*Dálnok*. – 1938. Kicsi Sándor)

660

MENYASSZONYBÚCSÚZTATÁS

Köszönöm, jó atyám, sok szívességedet,
Áldja meg az Isten minden lépésedet,
Hogy örömmel élhess több boldog éveket.
Isten oltalmába ajállak tégedet.

Szerető jó anyám, hát neked mit mondjak,
Aki hűn dajkáltál engem, leányodat?
Boldogul folyjanak napjaid éltedben,
Tarts meg továbbra is szerető szívedben.
Isten oltalmazza minden lépésedet!

¹ *Csukorban*: csokorban, csomóban, rakásban.

Kedves testvéreim, fogjátok meg kezem,
Tóletek válásom esik nagy nehezen.
Tartson össze isten testvérszeretben,
Jók legyünk egymáshoz az egész életben.

661

ÉTELKÖSZÖNTÉS

Pálinka

A pálinka mérges ital,
Aki issza, hamar meghal.
Télben fásaszt, nyárban gunnyaszt,
Okos ember nem issza azt.

Itt van a kezemben két nagy cylinderrel,¹
Meg van édesítve mézédés nádmézzel.
Fel van fűszerezve mandulagyökérrel,
Igyanak, uraim, nincsen ez méreggel.

Leves

Itt van a jó leves, melyet adott jó hús,
Azért itt senkinek szíve ne legyen bús.
Nosza, muzsikuskok, szóljon hát a víg tus,
S ezzel dicsírtessék az úr Jézus Krisztus!

Káposzta

Káposzta magyarnak híres eledele,
S kegyelmeteket is megtisztalem vele.
Szakácsné asszonyunk húst is rakott bele,
Szeretném, ha annak enyém lenne fele.
Tizenkét disznónak elejét, utáját,
Keresse ki a menyasszony mindeniknek farkát.

¹ *Cylinder*: kupás üveg. Egy kupa: 1,25 liter.

662

MENYASSZONYTÁNC

Ím, itt áll előttünk az ékes menasszony,
Hogy menyecske-fejjel először mulasson,
S minden vendégének egy táncot juttasson,
Hogy az ajándékból új cipőt varrasson.
Forduljon hát vele mindenki egy kurtát,
De el ne tiporják a cipője sarkát.
Gondoljanak arra, hogy drágáért varrták,
S tömjék meg bankóval jól mind a két markát.
Én kezdem a táncot, a többi még ráér,
Húzd rá, cigány, húzd rá, az új házaspárér!

(660–662. *Angyalos.* – 1940. Gáspár Sándor)

663

VŐFÉLYEK VITÁJA

Egyik vőfély

Becsületre méltó jeles gyülekezet,
Férfi- s asszonyrendből álló felekezet,
Kiket a szeretet ide kötelezett,
Halljon szót valaki, ki ide érkezett.
Halljon szót Ádámnak minden maradéka,
Akit befogadott a gazdánk hajléka.
Ádámot az Isten mikor teremtette,
A szent házasságot még akkor szerzette.
Egy oldala-csontját Ádámnak kivette,
Abból Éva asszonyt mellé készítette.
Maga volt a vőfély, az egek királya,
Amint írja Mózes szent históriája,
Böven eléadja, bárki is vizsgálja.

Másik vőfély

Állj félre, barátom, hogy én is beszéljek,
Mert olyantól, mint te, hidd el, hogy nem félek.
Magányos éltemmel veled nem cserélek,
Élj már te párosan, én egyedül élek.

Tudjuk, hogy szent Pálnak sem volt felesége,
És mégis a mennyből megvolt öröksége.
Majd ott is vakarod, ahol nem is viszket,
Tégedet az asszony a dologra késztet.

664

MENYASSZONYBÚCSÚZTATÁS

Igen tisztelt násznép, halljunk pár búcsúsztót,
Mielőtt itthagynánk ezen tisztelt házat.
Mert illik, mielőtt útra elindulunk,
Isten s ember előtt híven beszámoljunk.

Kedves édesapám,
Tehozzád intézem legelső szavamat,
Mert te isten után viselted gondomat.
Mint atya leányát, engemet szerettél,
Mint atya lányával, velem cselekedtél,
Most pedig számomra más utat jelöltél.
Fogadj mindkettőnket áldott jó szívedbe.

Most pedig add ide, kérlek, a kezedet,
Kedves édesanyám, mert tehozzád térek,
S tőled térdrehullva bocsánatot kérek.
Majd kiesik nyelvem megbágyadt helyéből,
Könnyeim, mint patak, csorognak szememből.
Kedves dajkám voltál, engemet szerettél,
Mint anya lányával, velem cselekedtél.
Adjon az ég szép kort, hogy sokszor lássalak,
Hogy mint hú leányod, csókolgathassalak.
Áldása istennek legyen mifelettünk,
Hogy örökké boldog legyen az életünk.

Igen tisztelt násznép, isten szent nevében
Immár induljunk el csendes békeességben,
S menjünk esküvőre rendeknek rendjében.
E háznak küszöbén én azzal lépek ki,
Istennek áldása sohase fogyjon ki.

ÉTELKÖSZÖNTÉS

Itt van az első tál étel, ím béhoztam,
És hogy el ne ejtsem, sokat imádkoztam.
Íme itt a leves, az evés alapja,
Násznagy úr a példát, tudom, megmutatja.

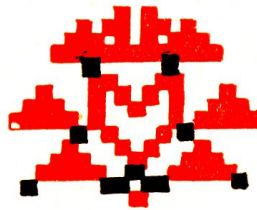
Másodszor es jövök, íme, hamarjába,
Hogy a sok legénység ne üljön hiába.
Ott künn a konyhában zaklat a szakácsné,
S hogyha sokat várnánk, mind elázna a lé.

Itt van a káposzta, jó friss disznyóhússal,
Meg van eszkábálva,¹ mint a szekér gúzzsal.

E szegény csürkecske tennap kapargatott,
Később forró vízben meg is kopasztatott,
És most itt e tálba fellágeroztatott.²
Ha ekkorát nőne minálunk a veréb,
Pecsenyével élnénk; kérem, adják tovább.

Szűv-vígasztalásra isten a bort adta,
Mint szent zsoltárjában Dávid es elmondta.

(663–665. *Alsócsernáton*, Makó György 55 éves. –
1938. Jakó Dénes)

¹ Meg van eszkábálva: össze van dolgozva, összeerősítve; összekötve, kapcsolva.

² *Fellágerozva*: feltálalva. (Német *auflagern*: fölrakni, megrakni.)